

&

:

«

»

,

μ

μ

μ

μ

μ

,

2012

	.....	2
	.....	5
	.....	6
	.....	8
1.	μ	12
1.1	μ	12
1.1.1	μ (victimization).....	14
1.2	μ	15
1.2.1	μ	16
1.3	μ	17
1.3.1	.....	17
1.3.2	.....	17
1.3.3	μ	17
1.4	μ ...	18
1.4.1	.....	18
2.	μ μ μ /μ μ	22
2.1	.....	22
2.2	μ	24
2.3	μ	26
3.	μ	28
3.1	μ	28
3.2	μ	29
3.3	.....	30
4.	μ : μ	31
4.1	μ	31
4.2	μ	35
4.3	μ μ	40
4.3.1	μ , μ	40

4.3.2	μ	.....	41
4.3.3	μ	.....	43
4.3.4	μ	μ	45
1.		.....	46
1.1		.....	46
1.2		.....	47
1.3	$\mu\mu$	.....	47
1.4		.....	48
2.	μ	.....	49
		.....	69
	μ		
μ		.....	77
		.....	79
	μ	.....	85

1.	μ μ	.....	48
2.	μ /μ	μ μ	
	μ	.....	49
3.	μ		
	μ μ	.....	50
4.	μ /μ	.....	51
5.	μ	μ	 51
6.		μ	
	μ	.....	53
7.	μ /μ	μ μ μ	
		.....	54
8.		μ μ	 55
9.	μ /μ	μ	 56
10.	μ /μ	« μ	
	»	.....	57
11.		μ	 58
12.		μ : ...	58
13.	μ /μ	μ	
	μ	.....	59
14.	μ /μ		
«	μ		
		;»	 60
15.	μ /μ	.....	61
16.	μ		
		.....	62
17.	μ	.....	65
18.	μ μ -	μ /	 66

μ μ μ μ ,
μ μ μ μ
μ .
μ μ , μ μ μ μ
μ , μ μ μ
μ , μ μ μ / μ , μ
μ μ μ (. . 18). ,
μ
μ -
μ . μ μ
μ , .

- 17% μ μ μ

- 19% μ μ

- 6% μ .

World Health Organization Health Behavior in School – Aged Children (2001) μ . .

μ 1.600.000 μ μ

μ 1.700.000 μ μ .

μ bullying, μ ,

, μ , μ .

μ μ Oxford English – Greek Dictionary “bully”,

, μ « », « »

μ , μ « », « », « ».

μ , «aggression» (,

, μ & , 2002)

μ «ad-gredior» μ μ « μ

».

μ μ .

μ μ μ

/ μ / : bulling (μ), bully

( ), bullies/victims (/ μ).

μ ,

μ

μ ,

μ μ

(μ , , , . .),

μ ,

μ ,

, status, . .

(bullies)

μ (victims)

μ μ

. μ

μ ,

μ μ /μ μ μ

μ .

ο μ

, , .

μ μ , -

μ , μ

μ , μ μ .

μ , μ

μ μ ,

. μ μ

μμ μ μ μ ,

.

μ μ

μ . ,

μ , μ

μ , μ μ .

1. μ

1.1 μ μ (Espelage & Swearer, 2003· Olweus, 1993).

μ μ : μ (Smith & Brain, 2000).

(Smith & Brain, 2000). μ , μμ ,

μ , μ - - μ

μ μ μ . μ ,

μ , μ μ

μ , μ , Farrington (. , , , μ & 2002, . 11) μ

μ « : , , μ .

μ μ , μ

μ , μ μ .

μ μ ».
Brain 1994 (. - , & , 2004, . 260) μ μ :)

μ μ ,) μ , μ

μ , μ

μ ,) μ μ)

μ . (Berger, 2006 Smith, Pepler & Rigby, 2004 Rigby, 2008) μ μ μ Olweus: μ

μ μ , « ' ,
 » . , Smith
 & Sharp (. Berger, 2006), μ « μ
 μ ». Farrington (. Rigby, 2008, .46) μ μ :
 « μ μ μ μ
 μ , μ ». , μ
 1999 (Rigby, 2008)
 « μ μ ».
 μ , μ μ μ ,
 μ μ : , ,
 μ μ μ . , Randal (Rigby, 2008),
 ο μ μ μ μ μ μ .
 Stephenson Smith (1991) : « μ μ μ
 , μ » (. Rigby, 2008 .
 41). μ μ μ , μ
 μ μ , μ μ .
 , μ « μ » (& , 2008,
 .351), « μ μ , μ
 , μ μ μ
 . μ μ
 μ /
 μ , μ μ
 . μ (& ,, 2008)
 :
 • μ μ μ μ μ
 μ .
 • μ ,
 .
 • μ .
 • μ μ μ μ ,
 μ
 • μ μ μ μ .

μ
(μ , μ), μμ μ -
μ μ μ μ
.
μ μ μ ,

1.1.1 μ (victimization)

μ μ Tjifel (& 2008)
, , μ
μ μ μ μ μ ,
μ μ μ μ ,
μ . μ μ ,
μ μ μ μ
μ . μ (& , 2008) μ
μ μ μ , .
μ , μ μ μ
μ , , μ μ .
Nesdale Scarlett (. & , 2008, .361)
: « μ μ μ μ μ
μ μ μ , :) , μ
μ ,) μ μ μ
μ ,) μ μ μ μ
status, μ μ μ)
μ μ μ μ ».
(& , 2008)
μ μμ μ
- , μ ,
μ - ,
.
,
μ μ μ μ μ
, μ μ μ .
, μ μ μ

μ μ
μ , μ
- μ μ μ
(, 2008).

1.2 μ
μ , μ , ,
μ μ μ , μ .
μ
μ .
μ (Berger 2006, Cowie
& Jennifer, 2008, Lee, 2006):

1. μ μ μ (physical bullying): μ
 , μ , ,
μ / μ .
2. μ (verbal bullying): ,
μ - , , , ,
μ , μ
 .
3. μμ μ (indirect/social/relational bullying):
μ μ μ , μ
μ μ μ . μ ,
μ μ μ μμ
μμ , ,
μ , ( )
)
 . μμ μ
μ μ μ μ μ ,
μ μ , μ
μ , . μ
μ , μμ

μμ .

1.2.1 μ

μ :

- μ (Rigby, 2008 , 2001):
 , μ μ μ
 ,
 μ μ . μ μ μ
 μ , μ μ ,
 μ .

- μ *cyber bullying* (Olweus Bullying Prevention Program, 2007): μ ,
 μ e-mails, μ μ , chat room.
 μ (cyber bullying), μ ,
 μ μ , μ μ
 μ μ μ
 . cyber bullying

bullying,
 μ , μ μ ,
 μ . cyber bullying
 , μ μ (Menesini, & Spiel, 2012). μ μ
 μ μ
 μ .
 μ ,
 μ μ 10% 9 16
 , μ .

- O μ (Rigby, 2008) (racist bullying): μ μ μ
 μμ , μ ,
 μ μ ,
 . ,

μ (Marees & Petermann, 2010), μ
μ , μ , μ .

μ
 μ
 .
 .
 ,
 μ μ , μ
 . « » ,
 , μ μ
 μ μ (Rigby,
 2004). , , μ
 μ
 / (, 2009).
 , μ
 μ μ μ
 (μ , 2008). μ
 μ
 μ μ μ ,
 .
 μ μ , μ - μ
 μ μ , . ,
 μ μ μ ,
 μ
 (μ , 2008).
 μ μ
 μ μ μ .
 μ , 2006 Daly μ
 μ μ μ . μ
 μ μ μ
 μ (Cowie & Jennifer, . 58).
 μ ,
 .
 Crick Dodge (1994) (. Rigby, 2008) μ
 μ μ μ (μ
 μ μ μ ,) . , μ ,

μ μ .

3.

μ

μ

μ

μ

μ

μ

(Rigby, 2003).

μ

μ

:

1. _____:

μ

,

,

μ

μ

.

2. _____:

μ

μ

μ

,

, μ

μ

.

3. _____:

μ

,

μ

,

.

4. _____:

μ

, μ

μ

μ

μ

, μ

μ

.

μ

μ

μ

(Berger, 2007)

,

:

,

,

μ ,

μ ,

.

μ ,

«

»

3

,

«

»

13.

3.1 μ

μ ,

μ

μ

.

, μ

μ

,

μ

μ

μ

,

μ

μ

μ

(Sharp &

Smith, 1994).

Andreou (2000)

μ

μ

μ

μ

μ

μ ,

μ

μ μ μ / μ μ μ
 μ μ μ μ .
 μ μ μ μ .
 , μ μ
 . , μ
 μ . (2011),
 μ μ μ ,
 μ
 μ .
 μ μ μ
 . μ , μ μ
 μ , μ μ (Rosenberg &
 Simmons, 1975 Chubb, Fetman & Ross, 1997 Quatman & Watson, 2001).
 μ , μ
 μ μ (Simmons & Blyth,
 1987). μ
 μ (Block & Robins,
 1993).

3.2

μ μ μ .
 μ , μ
 1996 μ
 . 35 . 1999 μ
 μ 15 μ (Berger,
 2007).
 « Y » (Berger, 2007)
 μ μ : 71%
 μ (victims).
 , μ (victims)
 μ μ . μ
 μ , , μ

.
 μ μ μ , μ , μ
 μ (victims) (bullies)
 μ (Berger, 2007). μ
 μ μ μ μ μ
 μ μ μ (Berger, 2007). μ , μ
 μ μ μ , μ ,
 μ μ . μ μ
 μ .

3.3

μ μ μ , μ ,
 μ μ (Kumpulainen, Rasanen & Puura, 2001). μ
 , μ μ ,
 (Cowie & Jennifer, 2008).
 , , μ μ
 μ , . μ μ
 μ μ ,
 μ (Cowie & Jennifer, 2008).
 μ
 ,
 , , μ ,
 μ (Smith, Morita,
 Junger-Tas, Olweus, Catalano & Slee, 2000).

μμ
 « », μ μ
 μ μ μ . «
 , μ
 μ μ ».
 μ μ
 μ , 35-40%,
 24 (, 1999).

. μ
 “bullying” μ μ μ
 μ μ
 μ (Wolke, et al. 2001)
 μ μ μ
 μ 5 μ
 μ 7 μ
 μ μ μ
 μ 6 7 μ μ μ
 (. 8) μ μ μ
 μ μ μ 7 μ
 μ μ μ
 μ μ μ
 μ μ μ
 - μ μ μ
 μ μ μ μ μ μ
 μ μ μ (Wolke, et al. 2001)
 μ μ 8-12
 μ μ (μ μ)
 (Wolke, et al. 2001). μ μ
 μ μ μ μ μ
 μ 28% μ μ 7% μ
 μ (Wolke, et al. 2001) μ μ
 μ 8% μ 14% μ
 μ μ μ Olweus
 Smith (. Wolke et al. 2001), μ
 μ μ μ μ μ

μ
 μ ,
 .
 (Wolke et al. 2001)
 μ . μ μ
 μ μ μ .
 μ , μ ,
 μ . ,
 μ μ O Moore (1997) Wolke et al.(2001),
 μ μ μ ,
 Stephenson Smith (1989)
 μ μ . Whitney
 Smith (1993) μ
 . μ , O Moore . (1997)
 μ μ μ μ
 μ . Stephenson & Smith μ
 μ μ , μ Whitney, Smith (1993)
 Olweus.(1994) μ μ
 μ . O
 Moore . (1997),
 μ , μ
 μ . 84% μ
 , 66%
 .
 μ μ
 - μ status μ (Wolke et al. 2001).
 ,
 μ - μ status μ .
 μ , Sweeting West (2001),
 μ μ μ μ
 μ μ 2,586 (1,339 1,247).
 μ
 μ μ , - μ

μ / μ . ,
 , (32.1%).
 , μ μ (34%),
 μ (47.8%).
 Houndoumadi Pateraki (2001) μ
 μ . ,
 μ μ μ ,
 « »
 . μ , μ
 μ
 μ μ , μ ,
 .
 , 2001 (& ,
 2008) μ μ
 . μ 3.000 μ
 μ , μ 450 .
 μ μ
 μ . μ μ
 μ , μ
 μ 178 μ (, μ , μ , μ ,
 μ & , 2010), μ
 7,87%.
 μ μ , μ
 μ 2-3
 μ . μ , μ
 μ μ
 μ .
 Kalliotis (2000) μ
 μ «Life in school», μ
 μ μ
 μ μ μ . μ μ

117 μ 11 12 (68 49)

μ . μ , μ

μ μ μ

μ . μ μ ( )

μ , μ μ μ

μ μ

μ μ

μ (Giovazolias, Kourkoutas ,

2007). μ μ

μ μ μ . μ ,

μ

μ , μ

μ μ . , μ

μ μ

μ Meyer-Adams Conner (. Giovazolias et al., 2007)

μ μ μ ,

μ , μ

μ μ / . ,

μ ,

μ μ

1993 Olweus μ μ μ -

μ , μ

μ (. Giovazolias et al., 2007).

’ :)

,) μ

) μ . μ μ

(. Giovazolias et al., 2007), μ ,

μ ,

μ μ .

μ . μ

/victimization of self (VS) («
 ») /victimization of others (VO) («
 »). Likert (1 =
 « 5 = «
 »). (bully) -
 (Victim) - / (Bully/Victim) -
 (No Bully/Victim).
 “The School Climate Scale” («
 », «
 ») “Risky Behavior Scale” («
 », «
 »).
 .
 45
 (53,6%) 39 (46,4%) .
 / (84,6%)
 (15,4%).
 « (VS) 22,8%
 (Houndoumoudi & Pateraki, 2001).
 .
 / (bullie/victim)
 (1,4% 3,5%).
 ,
 -
 .
 ,
 Meyer, Adams & Corner, 2008), /
 (bullie/victim)
 (bullie) (victim). , «
 » (VO)
 (bullies)

. μ μ μ
 , μ ,
 μ , μ ,
 , μ ,
 « ».
 μ μ
 μ . μ μμ
 μ μ μ . μ , μ
 μ ,
 μ , μ μ μ .
 Andreou Bonoti (2010) μ μ
 , μ μ
 μ . μ μ μ
 448 μ
 . :) μ
 μ , μ)
 μ μ μ μ ,
 μ , μ / μ .
 μ μ
 ,
 μ .
 μ - μ μ -
 μ . μ μ
 . μ
 μ) . μ
 μ) .

4.3. μ

μ

4.3.1.

μ

,

μ

μ

μ

μ ,

μ

μ

μ

.

,

μ

μμ

μ

μ

μ

μ

.

μ

μ

μ

μ

.

μ

μ

μ

μ

μ

μ

μ

.

μ

,

μ

μ

.

μ

μ

μ

.

μ

,

μμ

μ

μ

μ

μ

μ

μμ

μ

Olweus,

1991 (

. Rigby &

Bagshaw, 2010).

μ

μ

μ

μ

(Rigby & Bagshaw, 2010).

μ

μ

,

μ

μ

.

μ

μ

μ

.

4.3.2.

μ

μ

μ

μ

μ

μ μ μ (American Psychology Association, www.apa.org/education/k12/bullying.aspx#),

μ
μ μ :
) _____ μ :

μ , μ
μ , μ
μ μ , μ
μ μ chat rooms (μ
μ), μ
μ μ

μ « μ »
μ .
μ μ μ μ
μ μ μ μ
μ μ μ μ ,
μ μ μ μ .

) _____ μ μ : μ
μ μ , μ μ μ
μ μ μ μ . μ
μ μ μ μ . μ ,
μ μ μ μ

μ μ μ μ
μ μ μ , μ μ
μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ

μ μ (Olweus 1994). μ μ
μ μ μ (- μ , 2004).

μμ μ Olweus (Olweus bullying prevention program, http://www.olweus.org/public/school_bullying.page)

μ μ μ .
μ μ / μ :
μ μ , μ , μ ,
μ μ , μ , μ ,
μ .

μ
« μ μ » « ».
μ ,
μ μ ,
μ μ
μ . μ
μ μ
« » .

μ μ :
μ μ , μ μ
μ , μ μ μ
μ μ . μ ,
μ (μ ,
μ) μ .
_____ : μ

« μ »
μ μ .
« » μ ,
“Facebook”, “Myspace” . μ ,

μ μ μ
μ μ .
μ μ μ ,
μ , .
_____ μ : μ μ
μ μ , μ μ
μ . , μ

- μ / μ
- μ / μ
- μ / μ

1.2

μ (Javeau, 1996), μ
 μ «
 Olweus, μ (2005).
 μ 7 «
 2-3
 (Self-Esteem Scale) Rosenberg (1965), μ
 μ / μ

1.3 $\mu\mu$

2. μ

μ /- μ μ μ
 μ / μ μ μ
 μ ,
 (72,2%) μ μ μ
 . μ , μ μ μ (58,2%
) μ μ μ . μ μ
 (39,2%), μ
 , μ μ .
 (38%) μ μ
 μ « » μ μ
 μμ - μ (. 2).
 , μ μ μ .
 μ μ
 (39,2%).
 « μ » (135
 181) μ
 μ μ , μ μ
 - .
 2
 μ /μ μ μ
 μ

		%
/	57	31,5%
μ	46	25,4%
	30	16,6%
μ / μ	17	9,4%
/	31	17,1%

μ (

)

μ /μ , μ (x²).
 μ (. 3)
 μ μ (« μ μ
 , μ
 μ »), x²(3)=21,494, p<.00.
 μ , μ μ (=19)
 μ , μ μ (=35), μ
 , μ μ « ».
 3
 μ
 μ μ

μ	14	5	11	5	35
	2	9	11	24	46

μ /μ
 4, μ
 μ μ ,
 (38,6%) 2-3 , 24% 6
 . , « » 19,3%, 4-5
 . , 14,5% μ μ / , μ
 μ μ μ « »

μ	(,)	83	2,22	1,260
μ	μ	83	3,08	1,508
μ	/	83	1,67	1,116
μ	( )	82	2,11	1,237
		83	2,80	1,377
	μ	83	3,41	1,307

μ (13%) μ μ (μ 11)). μ 11
 μ . , 3 μ $\mu\mu$ μ
 μ , 4 μ μ
 μ , μ μ μ
 $\mu\mu$.
 μ μ t-test
 μ (independent samples T-test). μ
 μ « », $t(81) = 3.995, p < .001$.
 μ « μ
 μ », μ
 $\mu\mu$ $\mu\mu$
 μ μ .
 μ μ « »
(one-way ANOVA, $F(3,79) = 5.440, p < .01$),
 μ , μ ,
 μ ($= 3,44$) ($= 3,64$)
 μ μ $\mu\mu$
 μ . , μ
($= 2,25$) ($= 2,48$)
52

μ .

6

μ

μ

			SD	Sign
( )	30	3,93	1,530	
	53	3,75	1,440	
μ	30	2,23	1,524	
	53	2,06	1,082	
μ (,)	30	2,50	1,456	
	53	2,06	1,117	
μ μ /	30	2,77	1,633	
	53	3,26	1,416	
/	30	1,70	1,317	
μ	53	1,66	,999	
( )	30	2,33	1,322	
	52	1,98	1,180	
	30	3,53	1,479	p<.001
	53	2,38	1,130	
	30	3,70	1,179	

μ

53

3,25

1,357

μ μ μ

(. 7) μ 50% μ

μμ /μ μ .

13% «μ

»), 12% « μ μ

μ », μ /μ (12%)

« » (. 8)

μ (3%), μ

μμ , (« μ μ ,

μ - μ μ »).

, μ μ μ

μ , μ μ

μ μ .

7

μ /μ μ μ

%

μ

35

42,2

μ

42

50,6

77

92,8

9

μ	μ	μ	μ
		N	%
		13	7,9%
		36	22,0%
		15	9,1%
	μ	7	4,3%
	μ	1	,6%
	/	16	9,8%
		31	18,9%
	μ	5	3,0%
		28	17,1%
	...	12	7,3%

μ , μ / μ , μ , μ (μ 10).
 μ , $x^2(3)=12.000, p<.01$.
 (« μ »),
 μ , μ , μ ,
 (« μ »),
 μ , μ ,
 μ ,
 : « μ »,
 « μ », « μ »

μ μ ».
μ μ .

10

μ /μ « μ ..»

μ	3	4	0	0	7
μ μ	0	0	4	1	5

, μ μ
(48 , 70,6%) /
(35 51,5%)
μ /μ , 32,4%,
μ μ (22).
μ μ μ
(10 μ , 14,7%), / (7
μ , 10,3%) ( ) (2
μ , 2,9%).

, μ
μ μ μ - μ μ μ
μ
, μ μ
μ μ .

μ
 μ
 μ , μ , μ , μ
 μ , μ
 μ , μ
 μ (25%)
 μ
 μ / μ
 (. 13). μ
 μ

13
 μ / μ
 μ

	N	%
	2	2,5
	14	17,5
	19	23,8
	10	12,5
	21	26,3

μ μ / μ
 μ / μ
 μ , (. 14).
 (27 , 45,8%)
 μ / μ . (26
 44,1%), μ μ .

μ , μ .
 μ , (, 15,3%), (, 15,3%),
) , (9 , 15,3%), (9 , 15,3%),
 (4 , 6,8%) (4 , 6,8%).
 , 6,8%).

14
 μ /μ μ . : « μ
 ;»

	N	%
μ / μ	27	34,2%
μ	9	11,4%
μ	4	5,1%
μ	4	5,1%
μ	26	32,9%
μ	9	11,4%

μ /μ
 μ μ
 , μ /μ (53 , 72,6%)
 ,
 (. 15). , μ ,
 – μ μ , «
 » (48 , 65,8%). , μ ,
 (41 , 56,2%):
 μ /μ μ /
 μ . (38 , 52,1%)
 μ , μ .
 μ , –
 μμ , , μ
 μ μ ,

μ $\mu\mu$.
 15
 μ / μ

	N	%
μ	5	2,4%
	53	25,1%
	48	22,7%
	3	1,4%
μ		
μ	38	18,0%
μ / μ	41	19,4%
	5	2,4%
	6	2,8%
	2	,9%
μ		
	10	4,7%

μ μ μ μ .
 μ , μ μ /-
 μ μ μ μ μ μ
 μ μ μ , μ μ
 μ μ (. 16).

			μ	SD	Significance
			30	1,73	1,202
			53	1,55	1,011
			30	3,33	1,561
			53	3,06	1,512
			30	2,57	1,633
			53	1,68	1,327
			30	2,00	1,365
			53	1,79	1,405
	μ		30	3,03	1,829
			53	3,49	1,601
		μ	30	2,10	1,647
			53	1,91	1,348
		μ	30	3,53	1,795
	μ	μ	53	4,08	1,591
			29	3,34	1,778
			53	2,64	1,495
	μ		30	4,40	1,329
			53	4,21	1,405
			30	4,43	1,073
			53	4,19	1,520
	μ		29	3,24	1,618
			53	4,32	1,237
			29	3,41	1,722

p<.05 *

p<.01

μ	μ	μ			
			53	3,96	1,441
			28	1,93	1,331
		,			
			52	1,85	1,304
			29	3,45	1,594
			53	2,13	1,359
			28	3,50	1,622
μ					p<.01
			53	2,83	1,424
μ			30	3,57	1,455
μ					
			53	3,04	1,270
			29	3,03	1,426
			53	3,79	1,364
			29	3,52	1,353
μ	μ				
			53	3,96	1,192
			30	4,40	1,221
		« »			p<.01
			53	3,57	1,513
			29	3,07	1,580
		μ			
			53	2,77	1,463
			30	4,00	1,414
		μ			
			53	3,92	1,313
			30	2,80	1,495
		μ			
			53	2,96	1,358
			30	3,20	1,606
μ		μ			
			52	3,27	1,223

18).

18

	/	/	μ	μ
Pearson r	.245	.254	.289	.314
Significance	p< .05	p<.05	p<.01	p<.01

6 14 (. μ), μ

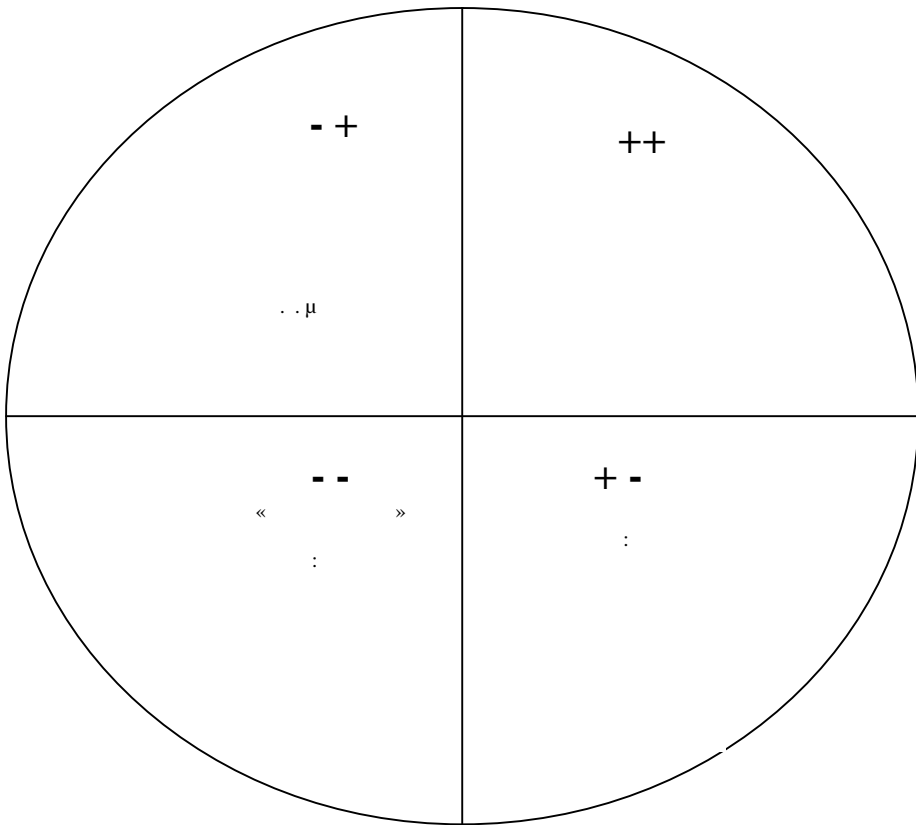
« » μ .

μ) , μ ,

μ ,

+- (μ :)
 -- , μ , μ
 -+ , μ μ (acting-out)

μ 1 μ
 μμ , « » μ
 μ /μ (μ),
 « » μ μ
 μ μ μ
 / μ ( ).

μ 1.
 μμ / μ μ , μ μ , μ
 μ μ , μ .

μ μ , μ -
 component loadings (« »
) - , μ
 μ / μ . μ

μ (Rigby & Bagshaw, 2004 Erling & Hwang, 2004 Collins, McAlevy, Adamson, 2004).

, μ μ
μ . μ /μ
μ , μ
μ μ (,
2008 Raskauskas et al., 2010).

μ , μ
μ μ .
μ μ μ
μ , μ /μ
μ . μ , μ
μ μ .
μ μ /μ μ
μ (. Sweeting & West, 2001). μ μ

μ , μ , μ
μ μ μ
μ μ μ μ μ - μ
μ (44%).

, μ μ
μ μ μ , μ μ
μ μ .
μ
, μ
(. , 2010).

, Olweus (2009) μ

μ , μ , μ .
 μ μ (μ) μ ,
 μμ μ , μ μ
 μ , μ . (2002)
 μ
 , , ,
 Giovazolias et al. (2010) μ μ
 .
 μ /μ
 μ , μμ μ
 , μ
 μ μ μ ,
 (Smith & Sharp, 1994).
 μ μ μ μ
 μ μ , μ ,
 μ μ
 μ ,
 , μ ,
 .
 μ μ μ
 μ , (63,9 %)
 μ /μ , μ
 μ «
 ». μ μ μ
 , μ , μ ,
 μ (, 2010
 Boulton, 2001 Houndoumadi & Pateraki, 2001 Rigby, 2002).
 , μ μ
 μ μ
 . μ
 « », μ ,
 μ . μ ,
 μ ,

μμ (. 2008 Sapouna, 2008).
 «
 », μ . μ
 (Collins, McAleavy, Adamson, 2010)
 μ . Rigby (2008) 19%
 μ μ .
 μ μ μ
 μ μ , μ μ
 . μ ,
 μ μ μ
 : « μ », «
 », « μ ’ μ
 » « μ ».
 μ μ μ
 μ (Rigby, 2008).
 , , μμ
 μ μ μ μ ,
 μ μ /μ μ μ
 . O Olweus (1993) Rigby (1997) (Rigby, 2008)
 μ μ .
 , Rigby (2008) , μ μ μ
 , μ μ μ
 .
 μ μ , « »
 (. μ 1, .68) μ
 μ , μ μ :
) μ μ /
 μ μ μ
 (,
 μ),
) μ μ μ
 μ , , μ μ

μ ,
 μ / μ , μ
 μ . μ
 μ , μ
 μ μ μ , μ
 μ μ μ (μ
) μ μ , μ
 μ , μ μ μ . μ
 , μ μ μ
 , μ μ μ .
 μ , μ μ μ
 « μ μ » (self-constuals)
 μ μ .
 , μ - /
 μ , μ μ -
 μ , μ μ
 .

- Andreou E. (2000). Bully/victim problems and their association with psychological constructs in 8- to 12-year-old Greek school children. *Aggressive Behavior*, 26, 49–56.
- Andreou, E. & Botoni, F. (2010). Children's Bullying Experiences Expressed Through Drawings and self-reports. *School Psychology international*. 164-177.
- Arora, C.M.J. & Thompson, D.A. (1987). Defining bullying for a secondary school. *Education and child psychology*, 4, 110-120.
- Baldry, A.C., (2003). Bullying in schools and exposure to domestic violence. *Child abuse and neglect*, 27, 713-732
- Barnett, M. A., Burns, S. R., Sanborn, F. W., Bartel, J. S., & Wilds, S. J. (2004). Antisocial and prosocial teasing among children: Perceptions and Individual differences. *Social Development*, 13, 292-310
- Berger K., (2007). Update on bullying at school: Science forgotten?, *Developmental Review*, 27 90–126.
- Block, J., & Robins, R. W. (1993). A longitudinal study of consistency and change in self-esteem from early adolescence to early adulthood. *Child Development*, 64, 909–923.
- Boulton, M. J., , .. , . , . , & μ . (2001). μ μ μ μ , 8(1), 12-29.
- Chubb, N. H., Fertman, C. I., & Ross, J. L. (1997). Adolescent self-esteem and locus of control: A longitudinal study of gender and age differences, *Adolescence*, 32, 113–129.
- Codding, R.S., Kert, A.S, Tryon G., & Shiyko, M., (2010). Impact of the word ‘bully’ on the reported rate of bullying behavior, *psychology in the schools*, 47(2), 193-204.
- Cole, M., Cole, S. (2002). . . . .
- Colins, K., McAleavy, G., & Aderson, G., (2010). Bullying in schools: a northern

- Ireland study. *Educational research*, 46(1), 55-72.
- Cowie H. & Jennifer D.. (2008). *New perspectives on bullying*, UK: Open University Press.
- Craig, W., Pepler, D., & Blais J., (2007). Responding to bullying: what works? *School psychology international*, 28(4), 465-477.
- Erling, A., & Hwang C.P., (2004). Swedish 10-Year-Old Children's Perceptions and Experiences of Bullying, *Journal of school violence*, 3(1), 33-43.
- Espelage, D., & Swearer, S.M. (2003). Research on school bullying and victimization: what we learned and where do we go from here? *School Psychology Review*, 32(3), 365-383.
- Giovazolias T, Kourkoutas E., Mitsopoulou E., & Georgiadi M, (2010). The relationship between perceived school climate and the prevalence of bullying behavior in Greek schools: implications for preventive inclusive strategies, *Procedia Behavioural and Social Sciences Journal*, 5, 2208 - 2215.
- Glover D. G., Gough G., Johnson M., & Cartwright N. (2000). Bullying in 25 secondary schools: incidence, impact and intervention. *Educational Research*, 42 (2), 141-156.
- Houndoumadi, A., & Pateraki, L., (2001). Bullying and bullies in greek elementary schools: pupils' attitudes and teachers/parents awareness, *Educational review*, 53(1), 19-26.
- Javeau, C. (1996). μ μ . , -
- Kalliotis, P. (2000). Bullying as a special case of aggression: Procedures for Cross-Cultural Assessment, *School of Psychology International*.
- Kumpulainen, K., Räsänen E., Puura K. (2001). Psychiatric Disorders and the use of Mental Health services among children involved in bullying, *Aggressive Behavior*, 27, 102-110.
- Lee, E. (2009). The relationship of aggression and bullying to social preference: Differences in gender and types of aggression, *International Journal of Behavioral Development*, 33 (4).
- Lee, T & Cornell, D (2010). Concurrent Validity of the Olweus Bully/Victim Questionnaire. *Journal of school violence*, 9(1), 56-73.
- Menesini, E., & Spiel, C., (2012). Cyberbullying: development, consequences,

- risk and protective factors, *European journal of developmental psychology*, 9(2), 163-167.
- Nickerson ., Mele D., Princiotta D, (2008). Attachment and empathy as predictors of roles as defenders or outsiders in bullying interactions, *Journal of School Psychology (46)* 687–703.
- O Moore, A. M., Kirkham, C., & Smith, M. (1997). Bullying behaviour in Irish schools: nationwide study. *Irish journal of psychology*, 18(2), 141-169.
- Olweus, D. (1993). *Bullying at school. What we know and what we can do.* Oxford: Blackwell.
- Olweus, D. (1994). Bullying at school: Basic facts and effects of a school based intervention program. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 35 (7), 1171-1190.
- Olweus, D. (1996). The revised Olweus bully/victim questionnaire. Norway, research center for health promotion (HEMIL center) university of Bergen.
- (μ) - μ . , 2005.
- Olweus, D. (2009). μ . μ μ μ μ . μ . , ...
- Pateraki, L., Houndoumadi, A. (2001). Bullying Among Primary School Children in Athens, Greece. *Educational Psychology*, 21(2), 167-175.
- Pepler, D., Rigby, K., & Smith, P. K. (2004). *Bullying in schools: How successful can intervention be?* Cambridge University Press.
- Quatman, T., & Watson, C. M. (2001). Gender differences in adolescent self-esteem: An exploration of domains, *The Journal of Genetic Psychology*, 162 (1), 93-117.
- Raskauskas, J.L., Gregory, J., Harvey, S.T., Rifshana, T., Evans I.M., (2010). Bullying among primary school children in New Zealand: relationships with prosocial behaviour and classroom climate, *Educational research*, 52(1), 1-13.
- Rigby, K. (2000). Effects of peer victimization in schools and perceived social support on adolescent well-being. *Journal of Adolescence*, 23, 57-68.
- Rigby, K., (2002). μ : , :
- μ , ., μ μ : , . (2008). :

- Rigby, K. & Bagshaw, D., (2003). Prospects of Adolescent Students Collaborating with Teachers in Addressing Issues of Bullying and Conflict in Schools, *Educational Psychology*, 23(5), 535-546.
- Rigby K. (2003). Consequences of Bullying in Schools, *Can J Psychiatry* 48, 583–590.
- Rigby K. (2004). Addressing bullying in schools: Theoretical perspectives and their implications, *School Psychology International* 25 (3), 287-300.
- Rivers, I. & Smith, P. K. (1994). Types of Bullying Behaviour and Their Correlates. *Aggressive Behavior*, 20, 359-368.
- Rosenberg, M. (1965). *Society and the adolescent self-image*. Princeton, N.J.: Princeton University Press.
- Rosenberg, M., & Simmons, R. G. (1975). Sex differences in the self-concept in adolescence. *Sex Roles*, 1, 147-59.
- Sanders C. & Phye G. (2004). *Bullying: implication for the classroom*. Elsevier Academic Press.
- Sapouna, M. (2008). Bullying in Greek primary and secondary schools. *School Psychology International*, 29(2), 199-213.
- Simmons, R. G., & Blyth, D. A. (1987). *Moving into adolescence. The impact of pubertal change and school context*. New York: Aldine De Gruyter.
- Smith, P. & Sharp, S. (1994). *School bullying: insights and perspectives*, New York, Routledge.
- Smith, P. K., & Brain, P. (2000). Bullying in schools: lessons from two decades of research. *Aggressive Behavior*, 26,1-9.
- Sweeting, H., & West P. (2001). Being different: Correlates of the experience of teasing and bullying at age 11. *Research paper in education*, 16(3), 225-246.
- Vaillancourt, T., Brittain, H., Bennett, L., Arnocky, S., McDougall, P., Hymel, S., Short, K., Sunderani, Sh., Scott, C., Mackenzie, M., & Cunningham, L., (2010). Places to Avoid: Population-Based Study of Student Reports of Unsafe and High Bullying Areas at School, *Canadian Journal of School Psychology*, 25(1), 40-51
- Veenstra, R., Lindenberg, S., Oldenhinkel, A., Winter, A., & Verhulst, F. (2005). Bullying and victimization in elementary schools: A comparison of bullies, victims, bully/victims and uninvolved preadolescents. *Developmental*

psychology, 41(4), 672-682

Wolke D., Woods S., Stanford K. & Schulz H. (2001). Bullying and victimization of primary school children in England and Germany: Prevalence and school factors, *British Journal of Psychology*. 92, 673-696.

... (2004). ... μ
: ; : . 11(2), 141-161.
, . (2001).
: μ .
μ , .. μ , .. μ , .. μ , .. ,
, & , .. (2008). μ μ μ
: μ , , -
, 10(1), 97-110.
, - .. μ , - .. μ , .. μ , ..
μ , . & . (2010).
μ μ
μ : . 17(2),
156-172.
μ , . (2002). μ .
μ . (2008). μ :
(μ.) μ . .
, . , . μ , . & , .
(2002).
« » μ 8 12 . : .
, . (1999). . μ
. - μ : .
(2009). μ :
(μ.) .
μ μ , 1 2009, μ .

, . (2008). μ :
 μ - μ
 μ . . μ. , . & Chartier,
 J-P. : μ μ .
 : .
 , . (2002). μ .
 : .
 - , . (2004). . :
 . 11 (2).
 - , ., , - . & , . (2004).
 μ . : - , . &
 , . μ . μ
 . : μμ .
 , . (2011). μ ,
 μ μ μ . μ
 , « μ », μ μ
 , μ , μ .
 , .& , . (2001). ,
 μ ( ). :
 μ .
 , . (2000). μ . ,
 μμ .
 (2008), μ : „ „
 , , , *trafficking,*
bullying. : .

<http://www.apa.org/education/k12/bullying.aspx#>

http://www.olweus.org/public/school_bullying.page

<http://www.childrentoday.com>

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Το τετράδιο που κρατάς στα χέρια σου έχει ερωτήσεις για τη ζωή στο σχολείο. Θα θέλαμε πρώτα να σε ευχαριστήσουμε για τη βοήθεια που μας προσφέρεις, απαντώντας στις ερωτήσεις που θα βρεις πιο κάτω.

Για κάθε ερώτηση υπάρχουν αρκετές απαντήσεις. Μπροστά από την κάθε απάντηση υπάρχει ένα τετραγωνάκι. Για να απαντήσεις στην ερώτηση, διάλεξε την απάντηση που σου ταιριάζει και βάλε ένα Χ στο τετραγωνάκι που βρίσκεται μπροστά ή βάλε σε κύκλο την απάντησή σου.

Να θυμάσαι ότι δεν υπάρχουν σωστές ή λανθασμένες απαντήσεις σε αυτές τις ερωτήσεις. Μας ενδιαφέρουν η γνώμη και οι εμπειρίες σου, γι' αυτό προσπάθησε να απαντήσεις όσο πιο ελεύθερα μπορείς. Είναι πολύ σημαντικό για μας να απαντήσεις σε όλες τις ερωτήσεις, γιατί αν αφήσεις κάποιες χωρίς απάντηση, αυτό θα δημιουργούσε προβλήματα.

Μην γράφεις το όνομά σου πουθενά σε αυτό το φυλλάδιο. Κανένας (δάσκαλος ή δασκάλα, γονείς, συμμαθητές ή συμμαθήτριες) δεν θα γνωρίζει πώς απάντησες σε αυτές τις ερωτήσεις. Οι απαντήσεις σου θα χρησιμοποιηθούν μόνο για τη συγκεκριμένη έρευνα. Αν έχεις κάποια απορία, μπορείς να ρωτήσεις τον κύριο ή την κυρία που σου έδωσε το τετράδιο και βρίσκεται στην τάξη σου.

Σ' ευχαριστούμε πάρα πολύ για τη συνεργασία σου.

1. Είσαι αγόρι ή κορίτσι;

Κορίτσι

Αγόρι

2. Πότε γεννήθηκες; ___/___/___

3. Σε ποια τάξη πηγαίνεις; .....

4. Πόσους καλούς φίλους ή καλές φίλες έχεις στην τάξη σου; Σημείωσε ΜΟΝΟ ΕΝΑ τετραγωνάκι.

Δεν έχω κανέναν καλό φίλο ή καμιά καλή φίλη

Έχω έναν καλό φίλο ή μια καλή φίλη στην τάξη μου

Έχω 2 με 3 καλούς φίλους ή καλές φίλες στην τάξη μου

Έχω 4 με 5 καλούς φίλους ή καλές φίλες στην τάξη μου

Έχω 6 ή περισσότερους καλούς φίλους ή καλές φίλες στην τάξη μου

5. Παρακάτω υπάρχουν μικρές ιστορίες που περιγράφουν κάποια περιστατικά που συμβαίνουν μέσα στο σχολείο. Ποια από αυτά πιστεύεις ότι σημαίνουν το ίδιο με τον όρο «εκφοβίζω»;

Σημαίνει το ίδιο

Όχι

το

ίδιο

Το παιδί Α πλησιάζει στο διάλειμμα το παιδί Β που είναι ένα χρόνο μικρότερό του, του παίρνει τα μολύβια του και το απειλεί πως αν μιλήσει θα το χτυπήσει. Αυτό γίνεται κάθε μέρα.

Το παιδί Α και η παρέα του περιμένουν σχεδόν κάθε μέρα το παιδί Β στην πόρτα του σχολείου, το περιτριγυρίζουν και αρχίζουν να το σπρώχνουν και να του πετάνε κάτω την τσάντα και το μπουφάν του.

Το παιδί Α κάθε φορά που συναντά το παιδί Β το

κοροϊδεύει για το πάχος του και το αποκαλεί «βόδι» και «χοντροπατάτα».

Το παιδί Α συζητά ήσυχα στο διάδρομο του σχολείου με μερικά άλλα παιδιά, όταν μια ομάδα παιδιών πλησιάζει. Ένα από αυτά, το παιδί Β λέει: «Μη μιλάτε στο Α. Γλείφει τη δασκάλα. Μην του κάνετε παρέα». Όλα τα παιδιά φεύγουν και το παιδί Α μένει μόνο του.

Το παιδί Α διαδίδει φήμες και λέει άσχημα πράγματα σε όλο το σχολείο για το παιδί Β. Τα περισσότερα παιδιά στο σχολείο κοροϊδεύουν το παιδί Β που μένει μόνο του την πιο πολλή ώρα.

---

6. Τι από τα παρακάτω έχεις δει ή καταλάβει να συμβαίνει κατά τους 2-3 τελευταίους μήνες στο σχολείο σου; Πόσο συχνά συνέβη; Κύκλωσε τον αριθμό που ταιριάζει καλύτερα με την περίπτωση σου. Απάντησε σε όλες τις ερωτήσεις.

Έχω δει ή έχω καταλάβει ότι...

Ποτέ

1-2 φορές

2-3 φορές

1 φορά την εβδομάδα

Αρκετές φορές

---

1. ...κάποιο παιδί (ή κάποια παιδιά) είπε άσχημα

1

2

3

4

5

λόγια,
κορόιδεψε ή
πείραξε με
άσχημο
τρόπο
κάποιο παιδί
ή κάποια
παιδιά.

---

2. ...κάποιο
παιδί (ή
κάποια
παιδιά)
επίτηδες
άφησε απέξω
από πράγματα
που έκανε,
απέκλεισε από
την παρέα του
ή αγνόησε
εντελώς
κάποιο παιδί ή
κάποια
παιδιά.

	1	2	3	4	5
--	----------	----------	----------	----------	----------

---

3. ...κάποιο
παιδί (ή
κάποια
παιδιά)
χτύπησε,
κλώτησε,
έσπρωξε ή
κλείδωσε μέσα
σε ένα
δωμάτιο
κάποιο παιδί ή
κάποια
παιδιά.

	1	2	3	4	5
--	----------	----------	----------	----------	----------

---

4. ...κάποιο
παιδί (ή
κάποια
παιδιά) είπε

ψέματα ή διέδωσε άσχημα πράγματα για κάποιο παιδί ή κάποια παιδιά και προσπάθησε να κάνει τους άλλους να μην συμπαθούν αυτό το παιδί ή αυτά τα παιδιά.	1	2	3	4	5
---	----------	----------	----------	----------	----------

---

5. ...κάποιο παιδί πήρε χρήματα ή άλλα πράγματα ή κατέστρεψε τα πράγματα κάποιου παιδιού ή κάποιων παιδιών.	1	2	3	4	5
---	----------	----------	----------	----------	----------

---

6. ...κάποιο παιδί (ή κάποια παιδιά) απειλήσε κάποιο άλλο παιδί ή κάποια παιδιά ή ανάγκασε κάποιο άλλο παιδί ή κάποια παιδιά να κάνουν πράγματα που δεν ήθελαν να κάνουν.	1	2	3	4	5
--	----------	----------	----------	----------	----------

---

7. ...κάποιο παιδί (ή κάποια παιδιά) κορόιδεψε ή είπε άσχημα λόγια για τη χώρα ή τον τρόπο που μιλά τα ελληνικά κάποιο άλλο παιδί ή κάποια παιδιά.	1	2	3	4	5
--	---	---	---	---	---

---

8. ...κάποιο παιδί (ή κάποια παιδιά) έκανε χειρονομίες ή σχόλια για το βάρος του ή για κάτι άλλο στο σώμα του σε κάποιο άλλο παιδί ή σε κάποια παιδιά στο σχολείο.	1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	---

---

9. ...κάποιο παιδί (ή κάποια παιδιά) εκφόβισε με άλλον τρόπο κάποιο άλλο παιδί ή σε κάποια παιδιά (γράψε τι έκανε.....	1	2	3	4	5
--	---	---	---	---	---

- Παρακαλούσα να σταματήσουν
- Απέφευγα την κατάσταση
- Άλλο (γράψε συγκεκριμένα τι έκανες .....
.....
.....
.....)

9. Έχεις πει σε κανέναν ότι σου συνέβη στο σχολείο κάτι από αυτά που ανέφερες πιο πάνω; Μπορείς να σημειώσεις ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΑΠΟ ΕΝΑ τετραγωνάκια.

- δεν είπα τίποτε σε κανέναν.
- το είπα σε κάποιον δάσκαλο ή δασκαλα
- το είπα σε κάποιον άλλο μεγάλο στο σχολείο (στο διευθυντή ή τη διευθύντρια, στον επιστάτη, στην καθαρίστρια κλπ.)
- το είπα στους γονείς μου.
- το είπα στα αδέρφια μου.
- το είπα στους φίλους μου ή στις φίλες μου.
- το είπα σε κάποιο άλλο άτομο (γράψε ποιο ήταν αυτό:.....)

10. Πόσο συχνά προσπαθούν οι δάσκαλοι ή οι δασκάλες ή κάποιος άλλος μεγάλος στο σχολείο να σταματήσουν κάτι από αυτά που ανέφερες πιο πάνω; Σημείωσε ΜΟΝΟ ΕΝΑ τετραγωνάκι.

- Σχεδόν ποτέ
- Μια φορά στις τόσες
- Μερικές φορές

- Συχνά
- Σχεδόν πάντα

11. Πώς είναι τα παιδιά που κάνουν συχνά κάτι από αυτά που ανέφερες πιο πάνω;

Μπορείς να σημειώσεις ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΑΠΟ ΕΝΑ τετραγωνάκια.

- Είναι από τους καλούς μαθητές ή τις καλές μαθήτριες της τάξης μου.
- Είναι κυρίως αγόρια.
- Κάνουν όλο φασαρία στην τάξη.
- Δεν μιλούν την ίδια γλώσσα με μένα.
- Φέρονται άσχημα στα άλλα παιδιά στην τάξη.
- Δεν είναι από τους καλούς μαθητές/ τις καλές μαθήτριες της τάξης μου.
- Είναι από άλλη χώρα.
- Φέρονται καλά στα άλλα παιδιά.
- Δεν έχουν την ίδια θρησκεία με μένα.
- Είναι κυρίως κορίτσια.

12. Γιατί νομίζεις ότι κάποια παιδιά διάλεξαν εσένα και σου έκαναν κάτι από αυτά που ανέφερες πιο πάνω; Μπορείς να σημειώσεις ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΑΠΟ ΕΝΑ τετραγωνάκια.

- Γιατί είμαι από τους καλούς μαθητές/ τις καλές μαθήτριες της τάξης μου.
- Γιατί μιλάω διαφορετική γλώσσα από αυτούς.
- Γιατί είμαι από άλλη χώρα.
- Γιατί έχω διαφορετική θρησκεία από αυτούς.

Γιατί είμαι κορίτσι.

Γιατί είμαι αγόρι.

13. Όταν βλέπεις ένα παιδί στην ηλικία σου να του συμβαίνει κάτι από αυτά που αναφέρθηκε πιο πάνω στο σχολείο, τι νιώθεις ή τι σκέφτεσαι; Σημείωσε ΜΟΝΟ ΕΝΑ τετραγωνάκι.

Ότι πιθανόν του άξιζε κάτι τέτοιο/Καλά να πάθει

Δεν νιώθω και πολλά

Νιώθω να το λυπάμαι κάπως

Νιώθω να το λυπάμαι και θέλω να το βοηθήσω

14. Παρακάτω υπάρχουν προτάσεις με πράγματα που έχουν πει κάποιοι άνθρωποι ή κάποια παιδιά στην ηλικία σου. Διάβασέ τα προσεκτικά και κύκλωσε το αριθμό που σου ταιριάζει καλύτερα ανάλογα με το αν συμφωνείς ή διαφωνείς (δεν συμφωνείς) με αυτά.

Τα παιδιά που συχνά τα πειράζο υν στο σχολείο συνήθως το αξιίζουν.	1	2	3	4	5
--	---	---	---	---	---

Το παιδί που εκφοβίζει ι άλλα παιδιά	1	2	3	4	5
--	---	---	---	---	---

είναι
στην
πραγμα
τικότητα
δειλό.

Τα
παιδιά
δεν
πρέπει
να
παραπο
νιούνται
όταν
κάποιος
τα
εκφοβίζει
ι στο
σχολείο.

1

2

3

4

5

Είναι
αστείο
να
βλέπεις
παιδιά
να
αναστατ
ώνονται
όταν
κάποιο
άλλο
παιδί τα
πειράζει
στο
σχολείο.

1

2

3

4

5

Τα
παιδιά
που
πληγών
ουν

1

2

3

4

5

άλλα
παιδιά,
που
είναι πιο
αδύναμ
α από
αυτά, θα
πρέπει
να τα
μαλώνο
υν.

Τα
ευαίσθητ
α παιδιά
με
αηδιάζο
υν.

1

2

3

4

5

Δεν θα
πρέπει
να
πειράζο
υμε
κάποιον
που
είναι πιο
αδύναμ
ος από
εμάς.

1

2

3

4

5

Σε
κανέναν
δεν
αρέσουν
οι
δειλοί.

1

2

3

4

5

Θυμώνω
όταν
κάποιοι

1

2

3

4

5

πειράζο
υν ένα
παιδί
χωρίς
λόγο.

Μου
αρέσει
όταν
κάποιος
υπερασι
ίζεται
παιδιά
που
κάποιος
τα
εκφοβίζε
ι στο
σχολείο.

1

2

3

4

5

Είναι
λάθος
να
χρησιμο
ποιείς
προσβλη
τικές
λέξεις ή
παρασο
ύκλια
για
παιδιά
που
είναι
από μια
άλλη
χώρα ή
έχουν
διαφορε
τική

1

2

3

4

5

θρησκεί
α ή
μιλούν
μια
άλλη
γλώσσα.

Είναι λάθος να αφήνουν με απ' έξω από την παρέα μας παιδιά που είναι από μια άλλη χώρα ή έχουν διαφορε τική θρησκεί α ή μιλούν μια άλλη γλώσσα.	1	2	3	4	5
--	----------	----------	----------	----------	----------

Είναι καλό να πειράζο υν τα παιδιά στο σχολείο, γιατί	1	2	3	4	5
--	----------	----------	----------	----------	----------

αυτό τους βοηθάει να μην είναι τόσο ευαίσθητ α.					
Όταν κάποιον τον χτυπάνε, πρέπει να κάνει το ίδιο.	1	2	3	4	5
Με αηδιάζο υν τα παιδιά που τρέχουν στους καθηγητ ές ή τις καθηγήτ ριες, κάθε φορά που κάποιος θα τα πειράξει.	1	2	3	4	5
Θέλω να πιστεύω ότι είμαι αρκετά σκληρό	1	2	3	4	5

άτομο.					
Στο σχολείο μαλώνω κυρίως με λόγια, δεν χτυπώ.	1	2	3	4	5
Είναι λάθος να αφήνουν με έξω από την παρέα μας άλλα παιδιά	1	2	3	4	5
Οι καβγάδε ς των παιδιών στο σχολείο μπορεί να καταλήξ ουν στο «να πέσει ξύλο».	1	2	3	4	5
Σε άλλα σχολεία μπορεί κάποια παιδιά	1	2	3	4	5

να
εκφοβίζ
ουν
άλλα
παιδιά,
όχι στο
δικό
μας.

Τα
αγόρια
είναι πιο
επιθετικ
ά από τα
κορίτσια
, γιατί
έχουν
κάποια
δύναμη
και
θέλουν
να την
επιδείξο
υν.

1	2	3	4	5
----------	----------	----------	----------	----------

Τα
κορίτσια
είναι πιο
αδύναμ
α από τα
αγόρια,
γι' αυτό
και
συχνά
τα
αγόρια
τους
φέροντα
ι
άσχημα.

1	2	3	4	5
----------	----------	----------	----------	----------

Τα αγόρια μαθαίνουν από μικρά να φέρονται επιθετικά.	1	2	3	4	5
Τα κορίτσια δέχονται περισσότερη βία απ' όττα αγόρια.	1	2	3	4	5
Τα κορίτσια μαθαίνουν από μικρά να μη το δείχνουν όταν θέλουν να φερθούν επιθετικά.	1	2	3	4	5
Συνήθως, τα παιδιά που είναι από	1	2	3	4	5

άλλες
χώρες
είναι πιο
επιθετικ
ά.

Τα
κορίτσια
συνήθως
δεν
φέροντα
ι
άσχημα
σε άλλα
κορίτσια
.

1

2

3

4

5

15. Παρακάτω υπάρχει μια λίστα με το πώς νιώθεις για τον εαυτό σου. Σημείωσε το τετραγωνάκι που ταιριάζει καλύτερα στην περίπτωση σου.

1 Όταν συγκρίνω τον εαυτό μου με τους άλλους, νιώθω ότι αξίζω ως άτομο

Συμφωνώ Μάλλον Συμφωνώ Μάλλον Διαφωνώ Διαφωνώ

2 Νιώθω ότι έχω αρκετές ικανότητες

Συμφωνώ Μάλλον Συμφωνώ Μάλλον Διαφωνώ Διαφωνώ

3 Συχνά νιώθω ότι δεν τα καταφέρνω σε ό,τι κι αν κάνω

Συμφωνώ Μάλλον Συμφωνώ Μάλλον Διαφωνώ Διαφωνώ

4 Μπορώ να κάνω πράγματα τόσο καλά όσο και οι περισσότεροι άνθρωποι

Συμφωνώ Μάλλον Συμφωνώ Μάλλον Διαφωνώ Διαφωνώ

5 **Νιώθω ότι δεν υπάρχουν και πολλά πράγματα για να υπερηφανευτώ**

Συμφωνώ Μάλλον Συμφωνώ Μάλλον Διαφωνώ Διαφωνώ

6 **Κρίνω θετικά τον εαυτό μου**

Συμφωνώ Μάλλον Συμφωνώ Μάλλον Διαφωνώ Διαφωνώ

7 **Σε γενικές γραμμές, είμαι ικανοποιημένη / ικανοποιημένος με τον εαυτό μου**

Συμφωνώ Μάλλον Συμφωνώ Μάλλον Διαφωνώ Διαφωνώ

8 **Μακάρι να είχα περισσότερο σεβασμό στον εαυτό μου**

Συμφωνώ Μάλλον Συμφωνώ Μάλλον Διαφωνώ Διαφωνώ

9 **Συχνά νιώθω ότι δεν αξίζω ως άτομο**

Συμφωνώ Μάλλον Συμφωνώ Μάλλον Διαφωνώ Διαφωνώ

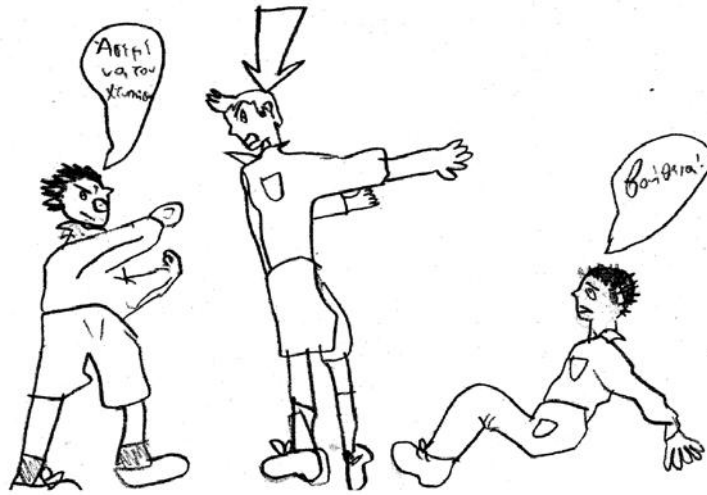
10 **Συχνά νομίζω ότι δεν είμαι καλή / καλός σε τίποτα**

Συμφωνώ Μάλλον Συμφωνώ Μάλλον Διαφωνώ Διαφωνώ

Andreou & Botoni: children's bullying experiences

(Andreou E., Bonoti F., 2010)

Andreou E., Bonoti F., 2010)